

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-154

27.2.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Ansvar

Ansvar arbeidsmaskin – bal. § 2 a.

Som følge av at naboen la en ny ferist, oppstod det skader på klagers vannledning og brønn. Det ble inngått forlik om erstatning for skadene. I ettertid har klager anført at hans drikkevannskilde er kontaminert som følge av naboens arbeider. Klager anfører å ha blitt påført en varig personskade som følge av kontamineringen. Videre krever klager erstatning for etablering av ny vannledning, samt oppreisningserstatning. Klager har fremsatt erstatningskrav under ansvarsforsikringen til en av arbeidsmaskinene som ble benyttet til å legge feristen. Selskapet avviser at de er ansvarlige for skadene. Nemnda kom til at det ikke var grunnlag for ansvar over arbeidsmaskinens ansvarsforsikring.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 1 219 956

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for personskade og skadet vannrør under ansvarsforsikringen for en arbeidsmaskin.

Den aktuelle arbeidsmaskinen A er forsikret med følgende forsikringsbevis:

Arbeidsmaskin

...

Forsikringen dekker

	Forsikringssum	Egenandel
Ansvar	150G	6 000

Ansvar ifølge Bilansvarsloven:

- personskade	Ubegr	Ingen
- tingskade	10 mill	Ingen

...

Klagers nabo la ned ferist på sin eiendom sommeren 2016. Til arbeidet ble det benyttet to arbeidsmaskiner hvorav A var den ene. Den andre maskinen B var uforsikret. Begge maskinene var lånt inn i forbindelse med arbeidet.

Som underlag for feristen ble det benyttet kreosot-slipperter. Klagers vannledning ble skadet som følge av arbeidet. Avrenning fra kreosot-slippertene har antagelig forurenset vannet til klager.

Klager fikk dekket noen av kostnadene til utbedring av skaden på vannrøret over egen forsikring.

På bakgrunn av takst fremsatte så klager krav om erstatning for udekkede kostnader ovenfor naboen.

Naboen og klager inngikk senere forlik om dette kravet under forhandling i forlikrådet 5.6.18.

Den 5.5.19 fremsatte klager krav mot As ansvarsforsikring om menerstatning for personskade, erstatning for etablering av ny vannledning i grøft samt oppreisningserstatning. Kravet var totalt på kr 1 219 956 eks. mva.

Selskapet har avvist ansvar under ansvarsforsikringen for A.

Klager krever dekning for det tap han lidd som følge av kontamineringen av drikkevannskilden under ansvarsforsikringen for A. Kravet gjelder varig personskade med kronisk forgiftning som følge av forurensning.

Tidligere nasjonal rettspraksis vedr. anvendelsesområdet for bilansvarsloven § 2 a (skade som motorvogn gjer) er ikke lenger relevant da motorvognforsikringsdirektivet medfører at enhver bruk av motorkjøretøyet omfattes av den lovpålagte ansvarsforsikringen. Det har ikke lenger betydning om motorvognen er "nytta som køyredoning" i skadeøyeblikket.

I alle tilfelle inneholder forsikringen en egen ansvarsdekning med forsikringssum på 150 G, som ikke gjelder bilansvar. Ansvar for den påførte skade anføres hjemlet i grannelova (gl.) § 2, jf. § 16. Ansvar foreligger også etter forurensningsloven § 55, jf. § 56.

Klager anfører endelig at selskapet ikke har anledning til å avvise saken fra videre behandling.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skade i saken ikke er dokumentert. Det foreligger ingen dokumentasjon for personskaden, eller at denne er forårsaket av A.

I alle tilfelle anfører selskapet at skaden ikke omfattes av As forsikring. Skaden er en følge av legging av jernbanesvillene, ikke at A påfører skade på røret. Det er videre usikkert om det er den forsikrede maskinen A eller den uforsikrede maskinen B som har påført skaden. Klager har bevisbyrden for at skaden er påført av A som er forsikret i selskapet.

Selskapet anfører videre at det objektive ansvar etter bilansvarslovens § 2 a uansett ikke kommer til anvendelse i saken fordi A ble benyttet til graving, ikke til kjøring, hvoretter det objektive ansvaret ikke gjelder.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for klagers tap som følge av naboens bruk av arbeidsmaskin A.

Det første spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under As trafikkforsikring. Trafikkforsikringen svarer for skade som motorvogn "gjer", jf. § 4, men unntar skade når motorvognen er "nytta til anna enn køyredoning", jf. bal. § 2 a. I dette tilfellet ble A brukt til å grave ned sviller som fundament for en ferist. Dette er i utgangspunktet noe annet enn å bruke maskinen som transportmiddel. Nemda viser også til Rt. 1984 s. 1023, hvor det var spørsmål om det objektive ansvaret kom til anvendelse i en situasjon der takstoler ble heist opp ved bruk av kranbil med støttelabbene ute, og slik at den ikke kunne flyttes selv om motoren gikk. Oppheisingen var ikke ledd i noe transportoppdrag, og ulykken (en kranstropp røk under oppheisingen) skyldtes ikke noen trafikksituasjon. Motorvognen ble ansett for å bli nyttet til annet enn "køyredoning", og bilansvarsloven kom ikke til anvendelse.

Nemnda mener nærværende situasjon kan sammenlignes med denne dommen.

Klager anfører at bal. § 2 a ikke gjelder pga. EUs motorvognforsikringdirektiv. EUs direktiv 2009/103/EF art. 3 sier at medlemstaten har plikt til å sikre "at erstatningsansvar ved bruk av kjøretøyer ... er dekket av forsikring". Plikten til å sørge for forsikring gjelder "erstatningsansvar ved bruk av kjøretøy". Ordlyden tilsier at direktivet sonderer mellom (nasjonal) erstatningsrett og plikten til å tegne forsikring som dekker dette ansvaret. Spørsmålet om bilføreren er

erstatningsansvarlig for skade bilen volder er i så fall overlatt til nasjonal rett. En slik tolkning av direktivet er lagt til grunn av EU-domstolen i C-484/09 Ferrira Santos (premiss 33), og av Efta-domstolen i dom 20.6.08 i sak E-8/07 (premiss 24). Nemnda viser også til Rt. 2000-1811 Finnanger s. 1825. Nemnda konkluderte i FinKN-2020-29 med at Norge som EØS-stat etter någjeldende EØS-rett står fritt til å fastlegge erstatningsreglene som skal gjelde for trafikkulykker, men i den utstrekning føreren er ansvarlig etter norsk erstatningsrett, må dette ansvaret være forsikret så langt motorvognforsikringsdirektivet rekker. Bal. § 2 medfører et unntak fra det objektive ansvaret under trafikkforsikringen, og det er heller ikke dokumentert at føreren av maskinen er ansvarlig på ulovfestet objektivt grunnlag eller culpa grunnlag. I så fall er det heller ikke noen forsikringsplikt etter motorvognforsikringsdirektivet.

Skadelidte krever videre skaden dekket under arbeidsmaskinens ordinære ansvarsforsikring. Nemnda forstår saken slik at det var to arbeidsmaskiner A og B som foresto gravingen, og at det er usikkert hvilken maskin som evt. påførte skaden. Det er heller ikke fremlagt noen dokumentasjon på ansvarsgrunnlaget for den aktuelle maskinen eller for det tapet skadelidte hevder han har lidd.

Nemnda kan etter dette ikke se at det er grunnlag for noe ansvar som er dekket under ansvarsforsikringen for A.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).